

Lopunajat vai ajan loppu?

”Uudet taivaat ja Uusi maa”?

Vili Vehkasaari, STO 3. vuoden opiskelija.

Suomen
teologinen
opisto

Esitelmän rakenne

1. Käsitteiden määrittely
2. Jatkuvuuden määrittely -jana
3. Näkemys epäjatkuvuudesta
4. Näkemys jatkuvuudesta - N.T. Wright
5. VMK ja N.T. Wright keskustelu
6. VMK näkemys

Käsitteiden määrittelyn vaikeus

- Mikä on uusi taivas ja uusi maa?
- Maailman suurin teologinen sanakirja Theologische Realenzyklopädie ei sisällä artikkelia ”taivas”.
- Suomalainen teologian termipankki: ”Jumalan asuinsija, kristinuskon tuonpuoleinen lopputila.”
- Raamatun kieli käsitellä on kuvailevaa ja runollista, kuvia ja metaforia.
- Mikään uskontunnustus ei määrittele taivasta tai ikuista elämää.

Käsitteiden kategorisointi

- Kuvaukset voidaan jakaa kolmeen erilaiseen kategoriaan: tila-kieli, henkilö-kieli, aika-kieli.
 - Tila-kieli (space language)
 - Kaupunki ja puutarha = turvallisuus ja rauha
 - Henkilö-kieli (person language)
 - ”Kristuksen kanssa oleminen” ja ”Jumalan näkeminen kasvoista kasvoihin”
 - Aika-kieli (time language)
 - ”Ikuinen elämä”

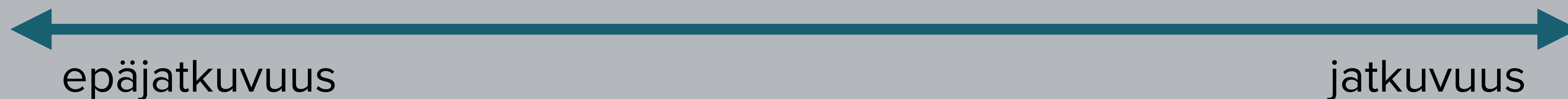
Käsitteiden kategorisointi

- Toisenlainen tapa kategorisoida kuvauksia on kategorisoida ne kahteen ryhmään: ihmiskeskeiset kuvaukset ja Jumalakeskeiset kuvaukset.
 - Ihmiskeskeiset kuvaukset
 - Paratiisimainen harmonia, yhteys ja onnellisuus
 - Jumalakeskeiset kuvaukset
 - Jumalan rakkaus
- Kategoriat täydentävät toisiaan ja tarjoavat yhdessä kokonaisvaltaisemman kuvan taivaasta.

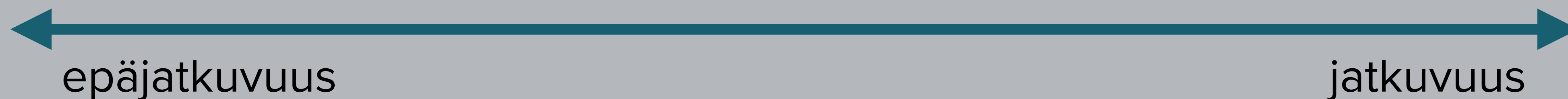
Jatkuvuuden määrittely -jana

- Määrittelemään uuden taivaan ja uuden maan todellisuutta visuaalisesti.
- Kuvastaa muutosta tästä ajasta tulevaan aikaan.
- Epäjatkuvuus vasemmalla — oikealla jatkuvuus.

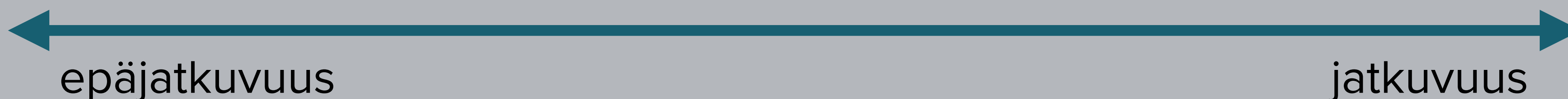
Näkemyks epäjatkuvuudesta

- Vanhan tuhoaminen ja uuden luominen.
- Nykyisestä maailmasta poistutaan toiseen maailmasta.
- Täydellinen epäjatkuvuus tämän ja tulevan maailman välillä.

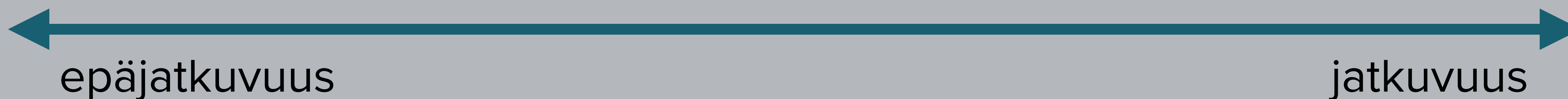
Näkemyks jatkuvuudesta - N.T. Wright

- Esityksen sisältö vahvasti hänen kirjasta Into the Heart of Romans, vaikka muistakin on sisältöä.
- Vahva jatkuvuus ja täydellinen vastakkaisuus epäjatkuvuuden näkemykselle.
- Uusi taivas ja uusi maa eivät ole määränpää johon lähdetään tästä maailmasta.
 - Tällainen näkemys on Wrightille platonistinen.

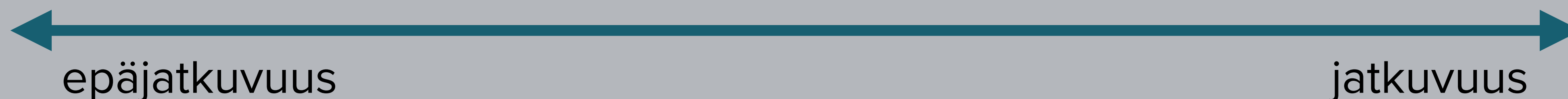
Näkemyks jatkuvuudesta - N.T. Wright

- Taivas laskeutuu maan päälle — ihmiset eivät lähde pois.
- Taivaan ja maan todellisuudet yhdistyvät.
- Ihmiset pelastetaan synniltä ja kuolemalta ottamaan oman paikkansa luomakunnan uudistamisessa.
- Jumala itse tulee asumaan tässä uudessa todellisuudessa.

Näkemyks jatkuvuudesta - N.T. Wright

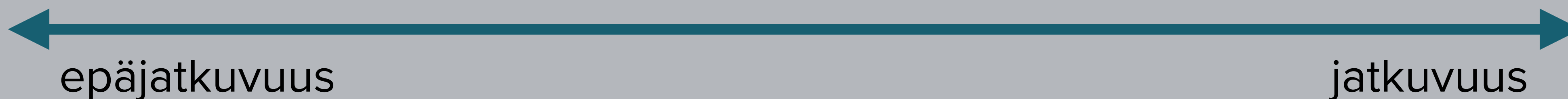
- Eskatologinen todellisuus alkoi Kristuksen ylösnousemuksessa.
- Uusi liitto on asetettu, joka tuo elämän ja rauhan.
- Vanhassa Testamentissa temppeli oli Jumalan asuinsija ihmisten keskellä. Nyt Hengen kautta uusi temppeli ja Jumalan asuinsija ovat ihmiset.

Suomen
teologinen
opisto

Näkemyks jatkuvuudesta - N.T. Wright

- Apt. 1-2 osa maailmaa on mennyt taivaaseen ja osa taivasta on tullut maailmaan.
- Temppelissä taivas ja maa yhdistyvät. Nyt taivas ja maa yhdistyvät uusissa temppeleissä eli ihmisissä.
- Taivas on ”jo nyt, mutta ei vielä” läsnä maailmassa seurakunnan kautta.
- Henki antaa oikeuden Jumalan lapseuteen ja perintöön lupauksista.

Suomen
teologinen
opisto

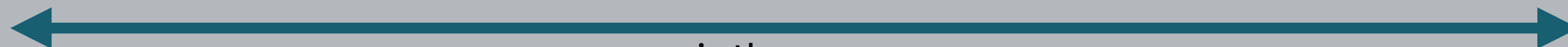
VMK ja N.T. Wright keskustelu

- Eksegeetikko ≠ Systemaatikko.
- Molempien mielestä kyseessä ei ole taivaaseen lähteminen poistumalla, vaan taivas laskeutuu maan päälle.
- Kärkkäiselle Wrightin näkemys ei huomioi tarpeeksi koko kosmoksen tarvetta pelastukselle.
- Kärkkäinen haastaa etteikö ”Jumalan ulottuvuus” voisi saavuttaa vielä suuremman täyttymyksen - onko ”Jumalan ulottuvuus” tarpeeksi läsnä?
- Kärkkäisellä on huoli, että Wrightin näkemys on liian tämänpuoleinen ja vain Jumalan läsnäolon parannus, jolloin koko kosminen uudistava työ ei ole todellisuutta.

Suomen
teologinen
opisto

VMK jatkuvuuden janalla

epäjatkuvuus

jatkuvuus
epäjatkuvuudessa

jatkuvuus

Suomen
teologinen
opisto

Jatkuvuus epäjatkuvuudessa - VMK

- Ikuisuus \neq ajattomuus.
- Ikuisuus tuodaan aikaan eskatologisessa pelastuksessa.
- Jeesuksen paluussa on myös läsnäolo, jolloin aika ja avaruus astuvat ikuisuuteen.
- Aikaa ei tuhota, vaan se täydellistyy.
- Tässä uudessa todellisuudessa potentiaali synnille ja kaaokselle on poissa.
- Tuomio on ikuisuuden ominaisuus. Kaikki väärä tuhoetaan.
- Pelastus koskee koko kosmosta - koko kosmos on ”kristusmuovattu” - pelastuminen maailman kanssa.

← jatkuvuus →
epäjatkuvuudessa

Suomen
teologinen
opisto

Jatkuvuus epäjatkuvuudessa - VMK

Läntinen näkemys	Itäinen näkemys
Autuaallinen näky eli Jumalan olemuksen intellektuaalinen näkeminen.	Autuaallinen näky ei ole mahdollinen. Ihminen on rajallinen.
—	Theosis eli jumalallistuminen. Kokonaisvaltainen muutos.
Täydellinen tyytyväisyys. Loppu kaikille haluille ja tarpeille.	Uskolliset, jotka ollaan jumalallistettu, ovat vieläkin prosessissa pitemmälle täydellisyyteen.

← jatkuvuus →
epäjatkuvuudessa

Suomen
teologinen
opisto

Jatkuvuus epäjatkuvuudessa - VMK

1. Autuaallinen näky mahdollinen Jumalan suodessa.
2. Täyttyneisyys kaikissa ihmisen ulottuvuuksissa - yhteys Jumalaan kuvaa todellista identiteettiämme.
3. Edistyminen ja kehittyminen eivät pääty ikuisuudessa.
4. Ruumiillista elämää ylösnousemusruumiissa. Taivas tulee meidän luoksemme - me emme lähde pois.
5. Uusi taivas kattaa koko kosmisen todellisuuden ja uudistaa sen.
6. Taivas merkitsee täyttä vapautta. Ihminen tunnistaa hyvän ja oikean, ja valitsee sen. Väärän valitseminen on mahdotonta.

← jatkuvuus →
epäjatkuvuudessa

Suomen
teologinen
opisto

“Tämän verran – tai pikemminkin näin vähän –
kykenemme sanomaan lopullisesta täyttymyksestä.
Siksi sen rukouksellinen ajattelemisen ja odottaminen
on tärkeämpää ja sopivampaa kuin analyyttinen
rationaalinen tutkimus.”

VMK: I Believe. Help My Unbelief! s.402

Kysymykset Kärkkäiselle

1. Minkälaista siltaa rakentaisit Wrightin näköalan ja systemaattisen teologian näköalan välille? Onko siellä olemassa silta, tai mistä se voisi löytyä?
2. Millainen asema systemaattisella teologialla tulisi olla seurakuntakontekstissa suhteessa Uuteen taivaaseen ja uuteen maahan? Mitä se antaa käytännön toiminnan ohjaamiseen seurakuntaelämässä, kun vaikuttaisi siltä, että eksegetiikka kertoo jo pitkälti sen, mitä käytännössä on mahdollista tehdä, koska kosmiseen todellisuuteen ei ihminen kykene vaikuttamaan.

